

Hallo suffe planoloog van de gemeente Oegstgeest, er wonen hier mensen hoor!!! De vijf woonboten gezien vanaf de bocht in de Oegstgeesterweg, even voorstellen...

W. de Grebber (Sr.):
Ik woon hier al bijna
mijn hele leven. We
hebben net brand
gehad op onze boot
en nou dit weer.

W. de Grebber (jr)
Ik woon hier al
mijn hele leven.

Mevrouw Erades-de Grebber: *Ik ben hier komen wonen toen ik 11 was, ik woon hier nu 52 jaar. Tien jaar geleden beloofde de wethouder dat ik hier de rest van mijn leven kan blijven wonen. Nu tekent zijn opvolger een brug over mij heen, blijkbaar een brug over mijn lijk.*

T. Erades: Ik ben hier geboren en woon hier al mijn hele leven, 43 jaar dus.

J van der Sluijs: Ik woon hier het kortst van allemaal, pas 20 jaar, dus slechts de helft van mijn leven... Dit is een prachtige plek, iedereen die hier komt merkt op hoe mooi ik hier woon. Ik zie bijna dagelijks de twee ijsvogels die hier ook nog wonen. Ik wil hier nooit meer weg.

bron: www.brugtever.somweb.com

Een brug te ver

De navigatie in de auto kan het adres niet vinden en NRC-Handelsblad krijg je er alleen (een dag te laat) over de post, maar dr. Jeroen van der Sluijs (41) wil er nooit meer weg. Want vanuit zijn ark ziet hij het blauwe ijsvogeltje z'n visjes vangen en in het voorjaar klinkt over dit stukje Haarlemmertrekvaart nog de wisselzang van een dodaars-paartje.

In het naastgelegen Heempark nestelt een bosuil en op de stilstaande wieden van de oude watermolen aan de overkant laten aalscholvers hun vlerken drogen. Jeroen, universitair docent (Utrecht, Versailles) milieukunde, belandde twintig jaar geleden als student bij toeval in 'dit goddelijk stukje niemandsland' en kan zich geen andere woonlocatie voorstellen. "Een wat betere ark zou nog wel eens leuk zijn, maar dan wel op dit plekje. Ik ga hier nooit meer weg."

Maar op het gemeentehuis van Oegstgeest denken ze daar heel anders over. Daar hebben ze een ontsluitingsweg voor een woonwijk getekend met een brug over de Haarlemmer trekvaart. De aanwezigheid van vijf (legale!) woonboten daar bleek voor de planologen geen probleem: "Ze hebben ons gewoon uitgegumd!"

Schippersvolk

Een beroemde voetballer zei ooit dat ieder voordeel z'n nadelen heeft. Wonen aan het voeteneind heeft zo z'n voordelen. Ambtelijke regelneven hebben er

gewoonlijk weinig te zoeken. En voor bestuurders is het te ver weg. Het was, vanuit gemeentelijk oogpunt, toch al een moeilijk hoekje daar rond de Haarlemmertrekvaart waar de gemeentegrens tussen Leiden en Oegstgeest precies door het midden van de vaart loopt. Jeroen ligt met zijn ark, evenals z'n vier burens, op Leids grondgebied: daar brengt hij z'n stem uit, betaalt belasting en liggeld en staat ingetekend op de plankaarten van het gebied. Aan de overkant van de vaart, daar waar de gerestaureerde spinnepopmolen De Kikker staat, ben je op het grondgebied van Oegstgeest. Daar ligt het ecologisch beheerde Heempark van het Zuidhollands Landschap en zie je het voorname buiten Oud Poelgeest liggen, het dagelijks uitzicht van Jeroen en z'n buurtjes. Die belendende vier woonboten huisvesten negen mensen, allemaal met de familienaam Erades of De Grebber of met een combinatie daarvan – allemaal familie. Afstammelingen van schippersvolk: hun ouders en voorouders brachten

steenkool en turf naar Leiden. In slappe tijden legden die schippers hun trekschuit in de vaart tussen Haarlem en Leiden voor de kant en sommigen zijn er nooit meer weggegaan. Zoals de familie De Grebber, waarvan de zesde generatie al aan de Haarlemmertrekvaart woont. Dat is waarom Jeroens buurvrouw, de oude mevrouw Erades-de Grebber (63) met een bibbertje in haar stem en tranen in haar ogen zegt: "Als ze me hier weg willen halen, zal dat tussen zes plankjes zijn."

Garantie

Maar waarom zou dat gebeuren? Omdat Oegstgeest een extra ontsluiting nodig heeft voor een woonwijk (Poelgeest, 1100 woningen) die in de jaren '70 als auto-luw werd gepland maar dat niet werd. Tien jaar geleden al werd het plekje bij molen De Kikker bedreigd door de komst van een brug, maar die hebben ze toen in eenparige actie weten te keren. Omdat je 's werelds loop toch niet helemaal kunt blokkeren, hebben de woonbootbewoners toen ingestemd met een tijdelijke

voorziening: een bouwbrug. Daar moesten wat ligplaatsen voor verdwijnen en enkele arken moesten een eindje opschuiven, maar die bouwbrug lag er niet voor de eeuwigheid – slechts voor een jaar of vijf. Als dank voor hun medewerking kregen de woonbootbewoners van twee wethouders, één van Leiden en één van Oegstgeest, de harde garantie dat er op die plek geen ontsluitingsweg zou komen. Die toezegging hebben ze, gelukkig, op papier. Een ander stuk papier dan dat schetsje uit de kokers van een Oegstgeester planoloog waarop de vijf arken domweg niet meer voorkomen. Opgelost, verdampt, weggegomd. Het

was dat een attente kennis hen erop wees, anders hadden de bewoners het nu nog steeds niet geweten dat ze – althans op papier – niet meer bestonden. Rond de laatste jaarwisseling hadden ze toen nog precies drie dagen om in te spreken, protest aan te tekenen. En toen? Toen gebeurde er niks. In Leiden spraken bestuurders sussende woorden (“zo’n vaart zal het niet lopen – met uw belangen wordt terdege rekening gehouden”) en Oegstgeest bewaarde een pijnlijk stilzwijgen: hoe vertel je een handjevol woonbootbewoners dat toezeggingen uit het verleden geen garantie vormen voor hun woongenot in de toekomst?

Jeroen van der Sluijs wijst zijn bezoeker door het raam op een ijsvogeltje dat langs de oever naast de ark tussen de takken scharrelt. Plots stort het zich in het water en komt met een zilver-glinstend visje boven water dat op de kant wordt gedood en verorberd. “Hoelang”, vraagt Jeroen retorisch, “zul je dit nog zien als hier een brug ligt waarover zesduizend verkeersbewegingen per dag becijferd werden? Die brug zien wij niet zitten – het is een brug te ver.” <<<

Tekst en foto: Onno Reitsma

Jeroen van der Sluijs